

VÝSKUMNÝ ÚSTAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava 1

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti „Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035“ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín, v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-TN-OSZP2-2019/029086-002 zo dňa 10.09.2019 sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035*“. Súčasťou žiadosti bola dokumentácia „*Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035*“ (zodpovedný projektant: Ing. Marián Pastucha, projektant BČ a ČVBS, č. osv. OBÚ Prievidza 559-1611/2014, Veľký Slavkov, august 2019).

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia predloženej dokumentácie navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035*“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Investorom/ťažobnou organizáciou navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035*“ je akciová spoločnosť Slovenské štrkopiesky, s.r.o., Tatranská 18, 059 91 Veľký Slavkov. Predmetom navrhovanej činnosti je banská činnosť vykonávaná v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom, ktorý bol určený rozhodnutím Ministerstva stavebnictva-Československý kamenoprymusal – odborové Ředitelství Praha. Č. 0203/64 zo dňa 19.10.1965, ktorý bol zmenený rozhodnutím OBÚ v Prievidzi č. 1976/S/Pv/1993 zo dňa 2.2.1994 v zmysle predloženého „*Plánu otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 – 2035*“ na pozemkoch:

Katastrálne územie Nemšová:

parc.č. 3500, KN-C
parc.č. 3502, KN-C
parc.č. 3499, KN-C

Katastrálne územie Dubnica nad Váhom:

parc. č. 4352/9

parc. č. 4352/37

parc. č. 4352/12.

Chránené vtáchie územie Dubnické štrkovisko (CHVÚ Dubnické štrkovisko), ktoré tvorí vodná plocha, ktorá vznikla povrchovou ťažbou štrkopieskov bez následnej rekultivácie, bolo vyhlásené v roku 2009 Vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 435/2009 Z. z., pre zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhu vtáka rybár riečny a pre zabezpečenie podmienok jeho prežitia a rozmnožovania.

CHVÚ Dubnické štrkovisko je evidované v štátom zozname osobitne chránených častí prírody a krajiny pod č. A/2. CHVÚ Dubnické štrkovisko je súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000, kód územia: SKCHVU006. Celková rozloha CHVÚ Dubnické štrkovisko stanovená vyhláškou MŽP SR č. 435/2009 Z. z. je 40,77 ha.

Hlavné požiadavky na ochranu a riadenie lokalít sústavy Natura 2000 sú stanovené v článku 6 smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žujúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín. Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý môže významne poškodiť lokality sústavy Natura podlieha primeranému posúdeniu v zmysle článku 6.3 tejto smernice.

Vzhľadom k predpokladanej výške ročnej ťažby (300 000 ton) navrhovaná činnosť podľa „Plánu otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 – 2035“ podlieha podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov povinnému hodnoteniu (uvedená činnosť bude vykonávaná na ploche viac ako 10 ha a s ročnou ťažbou nad 200 000 ton).

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva navrhovaná činnosť „*Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035*“ musela byť posúdená z pohľadu požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035*“ je situovaná v čiastkovom povodí Váhu. Dotýka sa dvoch útvarov podzemnej vody – útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000500P Medzirnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a útvaru predkvartérnych hornín SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny (tabuľka č. 1). Útvary povrchovej vody sa v lokalite nenachádzajú.

útvary podzemnej vody

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK1000500P	Medzirnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov	1069,302	dobrý	dobrý
Váh	SK2001800F	Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny	4451,705	dobrý	dobrý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Posúdenie navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035*“ sa vzťahuje na obdobie počas vykonávania t'ažobnej činnosti, ako aj na obdobie po jej ukončení.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvarov podzemnej vody SK1000500P Medzirnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a útvaru predkvartérnych hornín SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny

Podľa predloženej dokumentácie „*Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035*“ t'ažba štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom, v k.ú. Nemšová a k.ú. Dubnica nad Váhom nadväzuje na už existujúcu prevádzku t'ažby štrkopieskov. Dobývací priestor Dubnica nad Váhom bol určený rozhodnutím Ministerstva stavebníctva - Československý kamenoprumysel – odborové Ředitelství Praha č. 0203/64 zo dňa 19.10.1965. Tento dobývací priestor bol zmenený rozhodnutím Obvodného banského úradu v Prievidzi č. 1976/S/Pv/1993 zo dňa 2.2. 1994. Jeho plošný rozsah je 948 601 m².

Výpočtom bolo v dobývacom priestore overených so stavom k 31.12.1993 celkom 13 869 000 m³ geologických zásob štrkopiesku, z toho voľných zásob v kategóriach Z-1 a Z-2 7 678 000 m³, a viazaných zásob v kategóriach Z-1 a Z-2 6 191 000 m³.

K 31.12.2018 bolo evidovaných 4 280 000 m³ geologických zásob výhradného ložiska štrkopieskov Dubnica nad Váhom, pričom z týchto v území navrhovanej činnosti 2 162 000 m³ zásob v kategóriach Z-1 a Z-2, z týchto 2 118 000 m³ zásob vytiažiteľných.

- I. Bilančné zásoby voľné: kat. Z1: 1 174 tis.m³
kat. Z2: 665 tis.m³

II. Bilančné zásoby viazané: kat. Z1: 988 tis.m³
kat. Z2: 1 453 tis. m³

Plánované zmeny zásob:

- a) Jedná sa tu len o úbytky zásob plánovanou ročnou ťažbou v množstve 160 tis.m³
b) Výrubnosť a znečistenie:

$$\text{Výrubnosť} = \frac{2\ 400\ 000 \text{ m}^3}{4\ 280\ 000 \text{ m}^3} \cdot 100\% = 56,1\%$$

Znečistenie podľa výsledkov geologického prieskumu predstavuje 3%. Toto je odstraňované výrobou zásypového materiálu praním.

- c) Konečný stav zásob (po zrealizovaní plánu OPD v dotknutej časti):

I. Bilančné zásoby voľné: kat. Z1: 174 tis.m³
kat. Z2: 165 tis.m³

II. Bilančné zásoby viazané: kat. Z1: 488 tis.m³
kat. Z2: 1 053 tis. m³

Ťažba štrkopieskov je obmedzená podmienkami Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. OZ Piešťany, Povodie Váhu v stanovisku č. 3857/211/1967 a to:

- ochranné pásmo Váhu v šírke 150 m (so svahom o skлоне 1:5);
- ochranné pásmo Nosického kanála v šírke 200 m (so svahom o sklonе 1:10);
- ochranné pásmo preložky potoka Dubnička v šírke 5 m od vonkajšej päty ochrannej hrádze preložky potoka Dubnička;
- zásoby vo vzdialosti 200 – 350 m od Nosického kanála ťažiť do maximálnej hĺbky 6 m a zásoby vo vzdialosti cez 350 m od Nosického kanála ťažiť maximálne do hĺbky 9 m.

Stručný popis navrhovanej činnosti

Štrkovisko Dubnica nad Váhom je v súčasnej dobe rozpracované. Postup ťažby bol realizovaný v dvoch rezoch a to v reze cca 50 cm nad hladinou vody a v reze spod tejto úrovne. K čiastočnému odvodneniu štrkoviska bol už v minulosti vybudovaný odvodňovací kanál. Navrhovaný postup ťažby v ďalšom vychádza z doterajšieho stavu na štrkovisku. Podľa predloženého plánu otvárky, prípravy a dobývania je uvažované s ťažbou štrkopieskov v rezoch E-221, E-219 a E-216 v úrovniach podľa označenia jednotlivých etáži (v úrovniach 221,219 a 216 m.n.m.)

Ročná ťažba štrkopieskov bude 300 000 ton. Celkom bude vyťažených 4 500 000 ton štrkov, čo predstavuje 2 368 421 m³.

V rámci prípravných prác bude potrebné zo záujmových plôch postupne v predstihu odstraňovať skrývku a to zvlášť ornici a zvlášť ostatnú skrývku. Mocnosť skrývky vrátane ornice je podľa zistenia geologickým prieskumom 1,2 m. Ornica o mocnosti 0,18 m bude zahrnutá do hromád a použitá podľa bilancie skrývky polnohospodárskej pôdy trvalo

odnímanej z poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Ostatná skrývka bude z časti využitá na vytvorenie svahu ťažobnej jamy zo strany od diaľnice D1 a z časti bude premiestnená za hranicu záujmovej plochy banskej činnosti, prípadne zahrnutá do predtým dočasnených plôch etáže E-216. V rámci prípravných prác bude vytvorený tiež otvárový prístup na etáž E-221 z terajšieho dvora existujúcich objektov 225 m.n.m. až po úroveň etáže E-221, t.j. 221 m.n.m. so sklonom 10%.

Ťažená surovina bude nakladaná priamo kolesovým nakladačom do primárnej násypky výrobnej linky. Banská voda je čerpaná z vyťaženého miesta v dobývacom priestore, kde sa voda akumuluje. Technologická voda je usmerňovaná smerom do priestoru, kde je zároveň vynášaný výrobok z technologickej linky o zmitosti 0,002mm. Táto voda preteká do priestoru, kde sú umiestnené čerpadlá a banská voda je čerpaná späť do technologickej linky. Ďalej bude pokračovať rýpadlo na pásovom podvozku s korčekovou lafetou v jednom ťažobnom reze pozdĺž hranice ložiska, takže celá mocnosť suroviny bude dobývaná naraz. Po vydobyti časti ložiska v dosahu korčekového rýpadla sa jeho pojazdná dráha premiestni na v predstihu pripravenú plochu po skrývke pôdy a nadložia ložiska. Ťažobný stroj sa bude pohybovať opačným smerom naproti hranice ložiska. Dobývanie suroviny bude čiastočne doplnené použitím lyžicového rýpadla maximálne však dve etáže o výške cca 4m, tam kde nebude dosah korčekového rýpadla. Pohon doplnkového lyžicového rýpadla bude dieselový, korčekové rýpadlo je na elektrický pohon. Trasa pásových dopravníkov a násypka bude prispôsobovaná k miestu ťažby. Výška ťažobného rezu činí cca 3m, hĺbka ťažby z vody max. 9m.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti „*Plán otváry, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035*“ nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny.

Útvary podzemnej vody SK1000500P a SK2001800F

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 1069,302 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Útvar podzemnej vody SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 4451,705 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009,2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vód a hodnotenia zmien režimu podzemných vód (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vód je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vód (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vód) a dokumentovaných odberov podzemných vód v útvaru podzemnej vody. Využiteľné množstvá

podzemných vôd tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odoberať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas explootácie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody (využiteľné množstvá vypočítané na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávacia vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vôd < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vôd).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vôd

pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd.

Postup **hodnotenia (testovania) chemického stavu** útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôsobený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vôd a o potenciálnych difúznych a bodových zdrojoch znečistenia, koncepcnému modelu útvarov podzemnej vody (zahrňajúcemu charakter prieplustnosti, transmisivity, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

Hydrogeologické pomery ložiska sú stredne komplikované. Pri realizácii HG vrtov bola v okolí ložiska zistená hladina podzemnej vody v hĺbke cca 4,0 – 4,5 m pod terénom. Podstatná časť ložiska je ľahko dostupná z vody – z jazera. Voda nebude zasahovať do skrývky, preto bude vhodné realizovať skrývkové práce v suchom období roka s použitím bagra a buldozéra.

Mocnosť suroviny ložiska – hrubého piesčitého štrku s celkom podradným zastúpením piesku dosahuje až 14m, s priemerom cca 11m.

V prípade zásahu navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035*“ do Chráneného vtáčieho územia Dubnické štrkovisko (CHVÚ Dubnické štrkovisko) je potrebné v zmysle článku 6.3 smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín zvážiť, či navrhovaná činnosť nepodlieha primeranému posúdeniu podľa tejto smernice.

Z hľadiska uplatňovania smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín v Metodickom usmernení č. 36, v kapitole 35 sa uvádzajú: „V prípade vplyvu na inú legislatívu Spoločenstva v oblasti životného prostredia (napr. lokalita sústavy Natura 2000), treba zdôrazniť, že výnimka podľa článku 4.7 RSV nenahrádza príslušné postupy a posúdenia, ktoré sa majú vykonať podľa ostatných regulačných požiadaviek na základe iných environmentálnych predpisov Spoločenstva, hoci je možné využiť potenciál synergíí (t.j. počas postupu Posúdenia uplatnitelnosti čl. 4.7)“.

Záver:

Na základe odborného posúdenia predložených podkladov „*Plán otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 - 2035*“ konštatujeme, že podľa nich nie je možné určiť významnosť vplyvu navrhovanej činnosti podľa článku 4.7 RSV na dotknuté útvary podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové

podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a SK2001800F
Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny.

Pre potreby odborného posúdenia navrhovanej činnosti „Plán otvárky, prípravy a dobývania
výhradného ložiska štrkopieskov v dobývacom priestore Dubnica nad Váhom na roky 2020 -
2035“ podľa čl. 4.7 RSV je potrebné doplniť:

- Hydrogeologický posudok predmetného územia, z ktorého bude zrejmé, či je hladina
podzemnej vody (i odkrytej) v dotknutom území v hydraulickej spojitosti s hladinou
vodného toku Váh;
- Nakladanie s banskými vodami.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava

V Bratislave, dňa 17. decembra 2019

Výskumný ústav vodného hospodárstva
nábr. arm. gen. L. Svobodu 5
812 49 BRATISLAVA
22